

Indholdsfortegnelse for bilag

1 Til godkendelse	2
1.1 Dagsorden	2
1.2 Referat	2
Bilag 1: Referat - Rådmandsmøde - 13.11.18	2
2 Til drøftelse	6
2.1 Drøftelse af udbredelse af beboer- og pårørendetilbud	6
Bilag 1: Indstilling om drøftelse af udbredelse af beboer- og pårørenderåd på tilbud i MSB	6
Bilag 2: Bilag 1 Notat til rådmanden om beboer- og pårørenderåd	9
Bilag 3: Bilag 2 Oversigt over beboerråd og pårørenderåd på tilbud i Voksenhandicap	14
3 Til orientering	18
3.1 Orientering fra Magistraten	18
3.2 Orientering om Udvalgsmødet	18
Bilag 1: Dagsorden til mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 21. november 2018	18
3.3 MSBs behovsanalyse 2018-27 samt projektbeskrivelse fra behovsanalyse til anlægsplan	24
Bilag 1: Rådmandsindstilling behovsanalyse og anlægsplan	24
Bilag 2: Bilag 1 Projektbeskrivelse og tidsplan for behovsanalyse og anlægsplan	27
Bilag 3: Bilag 2 Aarhus Kommunes samlede pladsbehov på socialområdet, 2018-2027	34
3.4 Bordrunde	56
Bilag 1: Bordrunde	56

Bilagsforside

Dokument Titel: Referat - Rådmandsmøde - 13.11.18

Dagsordens titel Referat

Dagsordenspunkt nr 1.2

Referat

Rådmandsmøde

Dato: 13. november 2018
Tid: 08:30 - 10:30
Sted: Rådmandens kontor, Rådhuset
Deltagere: Kristian Würtz (KW)
Erik Kaastrup-Hansen (EKH)
Vibeke Jensen (VJ)
Lotte Henriksen (LH)
Bjarne Høyer Andresen (BHA)
Jeanette L. Hoppe (JLH)
Kristian Dalsgaard (referent)

Afbud:

Fraværende:

Bemærk:

1 Til godkendelse

1.1 Dagsorden

Dagsorden blev godkendt

1.2 Referat

Referatet blev godkendt.

1.3 Beskæftigelsesplan 2019 samt byrådsindstilling

Der foreligger en Beskæftigelsesplan for 2019, som forventes behandlet på byrådsmødet den 28. november 2018.

Beskæftigelsesplanen har været i høring hos Arbejdsmarkedspolitisk Forum, og forvaltningen har ikke modtaget bemærkninger i den sammenhæng.

Indstilling om, at:

- 1) Deltagerne på rådmandsmødet godkender vedlagte Beskæftigelsesplan for 2019
- 2) Deltagerne på rådmandsmødet godkender vedlagte byrådsindstilling om Beskæftigelsesplan for 2019.

Indstillingen blev præsenteret af VJ

Indstillingen blev derpå drøftet:

- Fokus på sammenhænge til Alternativets aktuelle beslutningsforslag med relation til beskæftigelsesområdet.
- Bør adresseres med fremsendelse af udtalelse til forslaget eller i talelinje i forbindelse med fremsættelsen af beskæftigelsesplanen på byrådsmødet.

KW bemærkede, at:

- Der generelt skal være opmærksomhed omkring indforståethed. Eksempelvis dimittender. Lad os kalde dem "ledige universitetsstuderende" eller noget lignende af hensyn til forståelse.
- Redaktionelle rettelser formidles via O&L.
- Det skal undersøges, om der er afsat midler de seneste år via satspulje til projekt som langtidsledige tager teten (BEF følger op)

Indstillingen blev godkendt med ovenstående bemærkninger og justeringer.

- KW ønsker, at der arrangeres et besøg med fokus på LISES (forskningsprojekt (BEF følger op)
- Der aftales et møde med Liv Gro Jensen. Timing overvejes ift. dialog med den sociale kapitalfond. Mødet aftales inden behandling i byrådet (BEF følger op).

2 Til drøftelse

-

3 Til orientering

3.1 Orientering fra Magistraten

Magistratsmødet d. 12.11 var aflyst.

3.2 Orientering om Udvalgsmødet

- Der blev på mødet rejst et forslag om udvalgseminar i 2019. Der arbejdes videre med konkret forslag fx optakt til budget eller endagsstudietur til anden kommune. (SOC følger op)
- Det overvejes, om repræsentanter fra styregruppen skal deltage i drøftelserne vedr. overgange.
- Der afholdes møde med Liv Gro Jensen omkring uafklarede temaer vedr. rejser og julefrokoster. (O&L følger op)

3.3 Bordrunde

- Rådmandskredsen drøftede kort udsendelsen "Fri os fra kontanthjælp", som blev vist på DR d. 12.11.

Bilagsforside

Dokument Titel:	Indstilling om drøftelse af udbredelse af beboer- og pårørenderåd på tilbud i MSB
Dagsordens titel	Drøftelse af udbredelse af beboer- og pårørendetilbud
Dagsordenspunkt nr	2.1

Indstilling

Til Rådmand Kristian Würtz
Fra Organisation & Ledelse
Dato 15. november 2018

Indstilling om drøftelse af udbredelse af beboer-/pårørenderåd på tilbuddene i MSB

1. Resume

Rådmanden ønsker at drøfte mulighederne for udbredelse af beboer-/pårørenderåd på tilbuddene i MSB på baggrund af bilag 1 og 2, som er udarbejdet af Socialforvaltningen.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) rådmandskredsen drøfter mulighederne for udbredelse af beboer-/pårørenderåd på tilbuddene i MSB

3. Baggrund

Rådmanden har bedt om en orientering angående udbredelsen af beboer-/pårørenderåd på botilbuddene i Voksenhandicap samt i Socialpsykiatri og Udsatte Voksne. Endvidere ønsker rådmanden at vide, hvorvidt MSB har en politik eller strategi for, hvordan rådene kan udbygges og styrkes som en ressource.

4. Effekt

-

5. Ydelse

-

6. Organisering

-

7. Ressourcer

-

Bilag

Bilag 1: Notat til rådmanden om beboer- og pårørenderåd

Bilag 2: Oversigt over beboerråd og pårørenderåd på tilbud i Voksenhandicap

Tidligere beslutninger

Sagsnummer: 18/060104-2

Antal tegn: 1.135

Organisation & Ledelse

Sagsbehandler: Christina Woetmann

Tlf.: 89 13 26 44

E-post: chwo@aarhus.dk

Bilag 2/3

Dokument Titel:	Bilag 1 Notat til rådmanden om beboer- og pårørenderåd
Dagsordens titel:	Drøftelse af udbredelse af beboer- og pårørendetilbud
Dagsordenspunkt nr	2.1

Bilag 1: Notat om inddragelse af borgere og pårørende

7.november 2018

Side 1 af 4

Baggrund

Rådmand Kristian Würtz har bedt om en orientering om udbredelsen af beboer-/pårørenderåd på botilbuddene i Voksenhandicap og Socialpsykiatri og Udsatte Voksne, og om der er en politik eller strategi for, hvordan rådene kan udbygges og styrkes som en ressource.

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Socialforvaltningen
Aarhus Kommune

Det kan generelt bemærkes, at det for begge områder er afgørende, at indsatsen omkring borgeren sker i et tæt samarbejde med den enkelte og med udgangspunkt i vedkommendes ressourcer og behov. Det kan have stor betydning, at indsatsen sker i et tæt samarbejde med borgerens pårørende og netværk generelt, hvis borgeren ønsker dette.

Faglig Service

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 87 44 66

Voksenhandicap

Det er vigtigt, at der er mulighed for beboerne i Voksenhandicaps tilbud at have indflydelse på deres liv og den støtte de modtager og Voksenhandicap i Aarhus Kommune ser det som en styrke at invitere pårørende og netværk ind i et samarbejde. Strategisk er der tilbage i 2011 udarbejdet "Ramme for pårørendesamarbejde i Voksenhandicap". Med udarbejdelsen af Voksenhandicap Gentænkt bygges der videre på dette arbejde.

Der er udpeget 4 pejlemærker i VH Gentænkt, hvor særligt de to danner ramme for et styrket samarbejde med både borgere og deres pårørende;

E-mail:
social@aarhus.dk
Direkte e-mail:
jljb@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sagsbehandler:
Lisbeth Bjerre Jensen

- **Styrket borgerperspektiv**
- **Mere samarbejde med civilsamfundet**

I forbindelse med en igangværende udviklingsproces, hvor forvaltningen blandt andet har et endnu stærkere fokus på borgeren som aktiv deltager i mestringsen af eget liv, vil der, inden udgangen af 2018 blive afholdt valg til Borgerråd på alle de fire borgercentre. Borgerrådet består af beboere på tilbuddene.

Hovedparten af borgerne i botilbuddene i Voksenhandicap er myndige og i stand til at deltage i beslutninger vedrørende eget liv.

7.november 2018
Side 2 af 4

Det primære samarbejde med de pårørende foregår derfor i et samarbejde omkring den enkelte beboers individuelle liv. Et pårørenderåd kan være et værdifuldt bidrag til dialogen, men kan ikke erstatte den løbende kontakt i hverdagen. Det kan oplyses, at muligheden for et pårørenderåd har været drøftet med beboerne nogle steder, hvor beboerne har frabedt sig et pårørenderåd, hvilket naturligvis respekteres.

Som bilag til dette notat er en oversigt over tilbuddene, og med en opgørelse af, hvor der er beboerråd, og hvor der holdes husmøder eller lignende. Målgrupperne i tilbuddene er forskellige, og derfor er det også forskelligt, hvilke valg der er truffet omkring samarbejde med pårørende.

Det ses af oversigten, at der er pårørenderåd på seks af de 31 botilbud. Fire øvrige tilbud har forsøgt at etablere et. To steder har beboerne sagt fra, et andet sted har de pårørende. Det sidste sted er det ikke lykkedes at etablere et pårørenderåd.

Bofællesskaber er ofte en afdeling i en boligforening, og har derfor en afdelingsbestyrelse. I denne kan pårørende være repræsenteret. Det er angivet i oversigten, hvis og hvordan de kan være repræsenteret i afdelingsbestyrelserne. Pårørende er repræsenteret i 8 afdelingsbestyrelser.

Socialpsykiatri og Udsatte Voksne

I Socialpsykiatri og Udsatte Voksne er der knap 40 forskellige bo – enheder. Bo- enhederne kan overordnet inddeles som følger:

- Forsorgshjem efter SEL § 110 målrettet hjemløse borgere. Der er et mål om, at borgerne max. opholder sig 120 dage på tilbuddet.
- Boformer efter SEL § 107 og 108. Opholdet for borgerne på tilbuddet er korterevarende.

- Bofællesskaber, hvor borger bor i egen bolig og hvor støtten tilbydes efter SEL § 85. Bofællesskaberne er forskellige. Dette bl.a. i forhold til målgruppe og juridisk konstruktion.

7.november 2018
Side 3 af 4

For alle tilbud gælder, at der i dagligdagen er en aktiv inddragelse af borgerne i deres hverdag. Dette via beboerråd, beboermøder mm. Arbejdet er organiseret forskelligt på de enkelte tilbud afhængig af målgruppe og juridisk forankring af tilbuddet. For nogle af bofællesskaberne (boliger efter Almen boligloven) gælder, at der er krav om formaliserede afdelingsbestyrelser.

Borgerne opfordres altid til at deltage og gøre deres indflydelse gældende på deres pågældende bo -enhed.

Nedenfor er et eksempel fra praksis på, hvordan beboerne inddrages i forhold til hverdagen og driften af deres bo -enhed.

Inddragelse af beboerne på Malmøde, som er et forsorgstilbud til unge hjemløse efter SEL § 110

Der er beboermøder hver onsdag kl. 13. Beboere melder emner ind til møderne ved at skrive dem på en tavle i fællesrummet. Personalet deltager på møderne. Personalet har som oftest punkter med til orientering og eller drøftelse. Der er referat fra møderne.

Det er ikke vurderingen, at der for nuværende er behov for yderligere tiltag i forhold til at engagere borgerne i deres bo-enheders drift og dagligdag. Der arbejdes systematisk, om end forskelligt med det, på de enkelte tilbud.

Derimod vil Socialpsykiatri og Udsatte Voksne over den kommende tid inddrage beboerne mere aktivt i at forebygge vold og trusler om vold mellem bl.a. beboerne på de enkelte bo-enheder. Dette forebyggelsesarbejde er der god erfaring med på botilbuddet Tuesten Huse og læringen herfra ønskes udbredt.

Socialpsykiatri og Udsatte Voksne inddrager pårørende i det omfang, som borgerne har ønske om. Dette sker bl.a. via Åben

Dialog. Åben dialog er en tilgang, der tager afsæt i en aktiv inddragelse af såvel borger og pårørende i borgers forløb.

7.november 2018
Side 4 af 4

Der er ikke en systematisk inddragelse af pårørende i de enkelte bo-enheders drift – og det vurderes heller ikke for nuværende et styrket behov herfor.

Bilag 3/3

Dokument Titel:	Bilag 2 Oversigt over beboerråd og pårørenderåd på tilbud i Voksenhandicap
Dagsordens titel:	Drøftelse af udbredelse af beboer- og pårørendetilbud
Dagsordenspunkt nr	2.1

Oversigt over beboerråd og pårørenderåd på tilbud i Voksenhandicap, Aarhus Kommune, oktober 2018

Tilbud	Har beboerråd	Har pårørenderåd	Afdelingsbestyrelse
Borgercenter Nord		Borgercentret har et pårørenderåd, hvor pårørende fra alle tilbud i borgercentret har mulighed for at være repræsenteret. Denne organisering vil spille godt sammen med de kommende borgerråd, der oprettes på borgercentre.	
Bofællesskabet Hjortshøj	Beboerråd med 16 beboere	Nej	Nej
Bofællesskabet Skejbyparken	Beboerråd med 12 beboere	Nej	Har en afdelingsbestyrelse, hvor pårørende er repræsenteret
Botilbuddet Skovlund	Nej, men de holder husmøder	Har forsøgt, men det er ikke lykkedes	Nej
Bofællesskabet Elev	Nej, men månedlige møder	Har en pårørendegruppe	Nej
Bofællesskabet Børglumvej	Nej, men de holder husmøder	Nej	Har en afdelingsbestyrelse uden pårørende/borgere
Bofællesskabet Lisbjergshus	Nej, men de holder husmøder	Har Lisbjergshus Venner (Fire pårørende)	Har en afdelingsbestyrelse med repræsentation af pårørende
Bofællesskabet Skødstrup	Nej	Nej	Nej
Lyngåkollegiet	Nej	Nej	Nej
Borgercenter Vest			
Snåstrup Vestergaard	Beboerråd	Nej	Nej
Bofællesskabet Harlev	Beboerråd	Nej	Nej
Bofællesskabet Bronzealdertoften	Beboerråd	Nej	Har en afdelingsbestyrelse der består af beboerrådet
Bofællesskabet Vintervej	Nej, men de holder beboermøder	Nej	Har en afdelingsbestyrelse med repræsentation af pårørende og borgere
Bofællesskabet Kilebo	Beboerråd	Nej	Har en afdelingsbestyrelse med repræsentation af pårørende og borgere

Bofællesskabet Tingagergården	Beboerråd	Nej	Har en afdelingsbestyrelse, der ønskes at få pårørende med som repræsentanter. Første forsøg lykkedes ikke
Bofællesskabet Albertsvænge	Beboerråd	Nej	Nej
Borgercenter Syd			
Hvilstedhus	Nej, men de holder husmøder	Nej	Nej
Helhedstilbuddet Nygårdsvej	Nej	Har en pårørendegruppe	Nej
Bofællesskabet Søstjernen	Nej, men de holder beboermøder	Nej	Har en afdelingsbestyrelse, hvor pårørende inviteres med
Bofællesskabet Hasselager	Beboerråd	Nej, beboerne ønsker det ikke	Afdelingsbestyrelse (består af beboerrådet)
Bofællesskabet Stautruphus	Nej, men de holder husmøder	Ja	Afdelingsbestyrelse, pårørende inviteres med
Bofællesskabet Stenhøj	Nej, men de holder husmøder	Nej, men har en pårørendegruppe	Afdelingsbestyrelse, pårørende og beboere er repræsenteret
Bofællesskabet Annehuse	Nej, men de holder husmøder	Nej	Afdelingsbestyrelse, pårørende er ikke repræsenteret
Bofællesskabet Mallinglund	Nej, men de holder husmøder	Nej, beboerne ønsker det ikke	Afdelingsbestyrelse, pårørende er ikke repræsenteret
Bocenter Tranbjerg	Nej, men i hus 3 og 5 holdes beboermøder	Hus 2 har et pårørenderåd Hus 3, 4 og 5 har ikke	Nej
Bofællesskabet Majvænget	Nej	Nej	Afdelingsbestyrelse med pårørende repræsenteret
Bofællesskabet Kolt	Nej, men de holder husmøder	Nej, de pårørende ønsker det ikke	Afdelingsbestyrelse med pårørende repræsenteret
Borgercenter Midtby			
Opgangsfællesskabet Grundtvigsvej	Nej, men de holder husmøder	Nej	Nej
Bofællesskabet Møllevangs Allé	Nej, men de holder husmøder	Nej	Nej
Bofællesskabet Myrholmsvej	Nej, men de holder husmøder	Nej	Nej
Bostedet Nordbyvænget	Nej, men de holder husmøder	Nej	Nej
SORAS kollegiet	Nej	Nej	Nogle beboere deltager i bestyrelsen og i aktivitetsudvalg for ungdomsboligerne

Bilagsforside

Dokument Titel:	Dagsorden til mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 21. november 2018
Dagsordens titel	Orientering om Udvalgmødet
Dagsordenspunkt nr	3.2

Emne: Social- og Beskæftigelsesudvalgsmøde

15. november 2018
Side 1 af 5

Mødedato: 21. november 2018
Mødetid: Kl. 16.30 – 18.30
Mødested: Rådhuset, lokale 390

Dagsorden kort:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Kommunal Unge Indsats
3. Sammenhæng i overgang til voksenlivet
4. Studietur marts 2019
5. Drøftelse af rammer for temadrøftelser
6. Orienteringspunkter
7. Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet
8. Evt.

1. Godkendelse af dagsorden

Baggrund/formål: Udvalget godkender dagsordenen for mødet.

Ansvarlig: Liv Gro Jensen

Tid: 16.30 – 16.35 (5 min.)

Bilag:

- Dagsordenen til mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 21. november 2018

2. Kommunal Unge Indsats

Baggrund/formål: Som led i udmøntningen af den politiske aftale om *"Bedre veje til uddannelse og job"* skal der etableres en sammenhængende kommunal ungeindsats for unge under 25 år. Dette sker via *Lov om kommunal indsats for unge under 25 år*.

Formålet med den kommunale ungeindsats er at skabe en samlet og koordineret indsats, som har ansvaret for at gøre unge under 25 år, som har forladt grundskolen, parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Beskæftigelsesforvaltningen/
Socialforvaltningen
Aarhus Kommune

Ledelse & Politisk betjening
Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 99 39

E-mail:
beskaeftigelse@aarhus.dk
Direkte e-mail:
sjas@aarhus.dk

Sag: 18/055938-1
Sagsbehandler:
Jacob Sonne/
Jan Gehlert

15. november 2018
Side 2 af 5

Metode: Mundtlig drøftelse.

Ansvarlig: Vibeke Jensen

Tid: 16.35 – 16.55 (20 min.)

Bilag:

3. Sammenhæng i overgang til voksenlivet

Baggrund/formål:

”Sammenhæng i overgang til voksenlivet” er en afrapportering på en proces som Byrådet igangsatte i 2017.

Der er udarbejdet et prototypekatalog over forslag der kan skabe bedre overgange til voksenlivet for unge med kommunale indsatser. Styregruppen anbefaler at igangsætte et forandringsprojekt, hvor fire prototyper til bedre overgange og en teamorganisering afprøves. Prototyperne er udarbejdet på baggrund af indsigter fra unge, pårørende og medarbejdere. De bygger alle på et princip om, at overgangen for den enkelte unge skal håndteres som et sammenhængende forløb fra den unge er 14. år og skal først slutte, når den unge er hjulpet godt på vej i voksenlivet (23. år).

Via forandringsprojektet skabes erfaringer med at samarbejde mere koordineret omkring ungemålgruppen. Disse erfaringer forventes at kunne sammentænkes med udmøntningen af den kommende samlede kommunale Unge Indsats (KUI).

Der er fremsendt byrådsindstillinger på både ”Sammenhæng i overgang til voksenlivet” og til ”Kommunal Unge Indsats (KUI)”. De forventes behandlet på byrådsmøde den 28. november 2018.

På udvalgsmødet deltager Gert Landergren Due, Kredsformand for Socialpædagogerne og Nina Rasmussen, Formand Danske Handicaporganisationer Aarhus/ADHD-foreningen, som begge har deltaget i styregruppen vedr. bedre overgange.

Metode: Mundtlig orientering og drøftelse.

Ansvarlig: Lotte Henriksen

Tid: 16.55 – 17.25 (30 min.)

Bilag:

- Byrådsindstilling
- Bilag 1: Ramme: Sammenhæng i overgangen til voksenlivet
- Bilag 2: Forandringsteori
- Bilag 3: Prototypekatalog
- Bilag 4: Organisationsmodel: Team-organisering

15. november 2018
Side 3 af 5

4. Studietur marts 2019

Baggrund/formål: På mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 7. november 2018 drøftede udvalget et forslag til program for studieturen til Skotland i marts 2019. På baggrund af bemærkningerne på mødet har forvaltningen udarbejdet et revideret program.

Udvalget bedes tage stilling til vedlagte reviderede programforslag.

Metode: Mundtlig drøftelse

Ansvarlig: Lotte Henriksen & Vibeke Jensen

Tid: 17.25 – 17.40 (15 min.)

Bilag:

5. Drøftelse af rammer for temadrøftelser

Baggrund/formål: På mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 3. oktober 2018 var der ønske om en drøftelse af rammerne for fremadrettede temadrøftelser i udvalget. På denne baggrund udarbejder forvaltningen et oplæg, som udgangspunkt til en drøftelse.

Punktet blev udskudt på udvalgsmødet den 7. november 2018.

Metode: Mundtlig drøftelse

Ansvarlig: Liv Gro Jensen

Tid: 17.40 – 18.00 (20 min.)

Bilag:

- Notat om rammer for temadrøftelser i Social- og Beskæftigelsesudvalget

15. november 2018
Side 4 af 5

6. Orienteringspunkter

A) Eventuelle orienteringer

Baggrund/formål: Eventuel orientering.

Metode: Mundtlig orientering.

Ansvarlig: Lotte Henriksen/Vibeke Jensen

Tid: 18.00 – 18.05 (5 min.)

7. Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet

Baggrund/formål: På hvert udvalgmøde forelægges udvalget en liste med kommende kurser, konferencer og aktiviteter, der er mulighed for at deltage i.

Ligeledes præsenteres udvalget for de sager, som er på vej til behandling i byrådet fra Socialforvaltningen og Beskæftigelsesforvaltningen

Metode: Mundtlig drøftelse.

Ansvarlig: Liv Gro Jensen

Tid: 18.05 – 18.10 (5 min.)

Bilag:

- Kurser og konferencer
- Sager på vej til byrådet

8. Evt.

Baggrund/formål:

Metode: Mundtlig drøftelse.

Ansvarlig: Liv Gro Jensen

Tid: 18.10 – 18.15 (5 min.)

Bilag:

- Årshjul over sager til Social- og Beskæftigelsesudvalget

15. november 2018

Side 5 af 5

Bilagsforside

Dokument Titel:	Rådmandsindstilling behovsanalyse og anlægsplan
Dagsordens titel	MSBs behovsanalyse 2018-27 samt projektbeskrivelse fra behovsanalyse til anlægsplan
Dagsordenspunkt nr	3.3

Indstilling

Til Rådmanden
Fra Fællesstab Økonomi
Dato 8. november 2018

MSBs behovsanalyse 2018-27 samt projektbeskrivelse fra behovsanalyse til anlægsplan

1. Resume

I MSBs behovsanalyse 2018-27 redegøres for MSBs forventede fremtidige pladsbehov på det sociale område. Analysen estimerer behovet for pladser set ift. nuværende kapacitet, befolkningsprognosen, konverteringsstrategi, øget levealder mv.

Behovsanalysen danner grundlaget for anlægsplanen, som tager skridtet videre og dermed specificerer det pladsbehov, som ikke dækkes via fx øget køb af eksterne pladser, Den Sociale Boligtildeling (DSB), faglige strategier og udviklingstendenser (fx øget bostøtte, masterplan for hjemløse, øget brug af plejefamilier i stedet for døgnpladser mv.).

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Rådmanden orienteres om indhold, resultater og det videre arbejde med behovsanalyse og anlægsplan

/

Bjarne Høyer Andresen

Bilag

Bilag 1: Projektbeskrivelse og tidsplan for
behovsanalyse og anlægsplan

Bilag 2: Aarhus Kommunes samlede pladsbehov
på socialområdet, 2018-2027

Økonomi

Tlf.: 89 40 20 00

E-post: okonomi@msb.aarhus.dk

Antal tegn:

Sagsbehandler: Allan Hoffmann Jeppesen

Tlf.: 41 85 87 73

E-post: jhal@aarhus.dk

Bilag 2/3

Dokument Titel:	Bilag 1 Projektbeskrivelse og tidsplan for behovsanalyse og anlægsplan
Dagsordens titel:	MSBs behovsanalyse 2018-27 samt projektbeskrivelse fra behovsanalyse til anlægsplan
Dagsordenspunkt nr	3.3

Projektbeskrivelse for behovsanalyser og anlægsplan i MSB

Baggrund:

Behovsanalyse og anlægsplan i MSB skal ses på baggrund af det kommunale ansvar for forsyning af tilbud og boliger efter hhv. serviceloven og almenboligloven.

I Aarhus Kommune er der anlægsmidler til prioritering og fordeling hvert 2. år ved budgetforhandlingerne. Næste gang er i 2019 med effekt for budgetårene 2020-2023. Det er den enkelte magistratsafdeling, der udarbejder forslag til udmøntning. Forslagene indgår i de politiske drøftelser om budgettet. I forbindelse med budgetforlig 2014 forpligtede Byrådet MSB at udarbejde en årlig analyse af behovet for etablering af (nye) bo- og dagtilbudspladser på voksenområdet for de kommende 10 år.

Formålet med behovsanalysen og anlægsplanen:

Formålet er todelt. For det første er der brug for viden om den langsigtede udvikling for at kunne styre og sikre en hensigtsmæssig anlægsplanlægning. Behovsanalysens skal dermed belyse det forventede fremtidige behov for boliger og tilbud til socialforvaltningens målgrupper.

Behovsanalysens formål er at besvare det underliggende spørgsmål:

Hvor mange borgere vil, med den viden vi har i dag, efterspørge de forskellige tilbud i fremtiden, og hvilket pladsbehov medfører det?

For det andet er der brug for en konkretisering af de udviklingstendenser og behov (strategier), der beskrives i behovsanalysen, for at kunne levere konkrete anlægssforslag. Anlægsplanen skal derfor beskrive handlemulighederne i forbindelse med behovet knyttet til den enkelte tilbudstype, samt konkretisere dette til anlægssforslag.

Anlægsplanens formål er at besvare det underliggende spørgsmål:

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Socialforvaltningen
Aarhus Kommune

Faglig Service

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 47 37

E-mail:
social@aarhus.dk
Direkte e-mail:
sskma@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sagsbehandler:
Malene Skyldahl Sørensen
Allan Hoffmann Jeppesen

Hvilke konkrete anlægsinvesteringer er der behov for, for at imødekomme den forventede fremtidige efterspørgsel på socialområdet?

Hvordan:

Der udarbejdes to forskellige produkter: En behovsanalyse for SOC og en anlægsplan for det samlede MSB.

Behovsanalyse:

Analysen tegner et fremtidsbillede med udgangspunkt i den eksisterende palette af tilbud på de tre driftsområder i SOC. Analysen kobler den forventede befolkningsudvikling med behovet for pladser i lyset af identificerede udviklinger, fremtidige udfordringer og tværgående problemstillinger, som også påvirker kapacitetsbehovet.

Produkt:

- Et opsummerende notat, som forklæde til behovsanalyserne på de tre driftsområder i SOC
- En behovsanalyse for hvert af driftsområderne i SOC med fremskrivning over 10 år.

Struktur i behovsanalysen:

Første beskrives udviklingstendenser og den historiske udvikling i efterspørgsel samt nuværende kapacitet. Herefter fremskrives den forventede fremtidige efterspørgsel, og der redegøres for allerede planlagt pladsudvidelser. Det forventede pladsbehovet kvalificeres ved at sammenholde den forventede fremtidige efterspørgsel med udviklingstendenser inden for den enkelte målgruppe, de faglige strategier og visioner på området, samt eventuelle problemstillinger, der berører de forskellige tilbudstyper.

Anlægsplanen:

I anlægsplanen specificeres det pladsbehov, som ikke dækkes via eksternt køb af pladser, Den Sociale Boligtildeling (DSB) eller faglige strategier og udviklingstendenser. Anlægsplanen tager afsæt i behovsanalysen og specificerer behovet til handlemuligheder og konkrete anlægsforslag. Anlægsbehovene formuleres som forslag til anlægsinvesteringer.

Produkt:

- En anlægsplan for MSB med et 10-års perspektiv

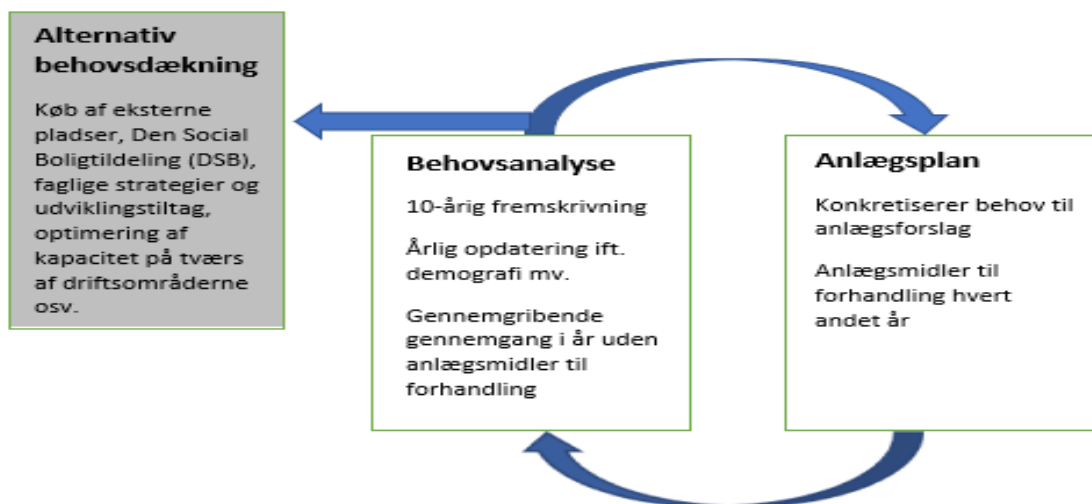
Struktur i anlægsplanen:

Først beskrives og vurderes handlemuligheder i forbindelse med, at efterleve det forventede fremtidige kapacitetsbehov beskrevet i behovsanalysen. Endvidere beskrives behovet for nybyggeri og ombygninger i forbindelse hermed. Herefter undersøges og beskrives de konkrete anlægsmuligheder, dels ved at se på de interne muligheder på tværs af MSBs bygninger og dels ved at beskrive behovet for nybyggeri.

Organisering

Arbejdet organiseres, som strategiske opgaver beskrevet i "Roler i udførelse af byggeopgaver i SOC".

Arbejdet fordeles mellem to år, således at der frem mod det år, hvor der er anlægsmidler til forhandling, primært vil være fokus på anlægsplanen. Behovsanalysen vil i disse år opdateres, mens en mere gennemgribende gennemgang sker i år uden anlægsmidler til forhandling jf. nedenstående figur.

Tidsplan for udarbejdelse af behovsanalyse og anlægsplan, 2018/2019

Fase 1 Udarbejdelse og godkendelse af procesplan og indholdsramme	Fase2 Dialogmøder og kvalificering af viden	Fase 3 Opsamling og udarbejdelse af analyse og anlægsplan	Fase 4 Høringsproces og Evt. anlægskonference	Fase 5 Administrativ og politisk godkendelse
August -september 2018	oktober-januar	februar	marts-april	april-maj (juni)
Udarbejdelse af procesplan og indholdsramme til godkendelse på chefmøde v. socialchefen og driftscheferne.	Indledende møde med driftscheferne. Med udgangspunkt i behovsanalysen drøftes fokusområder, trends, erstatningsbyggeri, anlægsstrategier mv.	Viden, data og erfaringer fra fase 2 indarbejdes. Der arbejdes i anlægsplanen med anlægsstrategierne samt forslag til konkrete byggeprojekter, herunder nybyg, erstatningsbyggeri, ombygning samt mulig anvendelse af bygninger på tværs af de tre driftsområder.	Første udkast af anlægsplanen sendes i høring ved driftscheferne (og andre udvalgte aktører, fx Myndighed mfl.). Udkastet drøftes på strategimøde ml. SOC + BBB.	Endelig udkast klar til godkendelse på Chefmøde
Jf. ovenstående er dette års fokus på anlægsplanen (behovsanalysen opdateres)	Aftaler om mødefrekvens og deltagere (fx Myndighed). Efterfølgende møderække ift. specificering af behov		Evt. anlægskonference for Byrådet.	Efterfølgende rådmandsindstilling. Det godkendte materiale sendes via BA, som en del af budgetmaterialet for MSB

og efterfølgende
formulering af
anlægsforslag.

Tidsplan for 2018/2019 forløbet

[illegible]

Bilag 3/3

Dokument Titel:	Bilag 2 Aarhus Kommunes samlede pladsbehov på socialområdet, 2018-2027
Dagsordens titel:	MSBs behovsanalyse 2018-27 samt projektbeskrivelse fra behovsanalyse til anlægsplan
Dagsordenspunkt nr	3.3

Juni 2018
Side 1 af 21

Aarhus Kommunes samlede pladsbehov på socialområdet, 2018-2027

Baggrund og sammenfatning

Byrådet forpligtede, i forbindelse med budget 2014, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse til at fremsende en årlig analyse af behovet for etablering af (nye) bo- og dagtilbudspladser på voksenområdet for de kommende 10 år.

Følgende analyse er femte udgave af den årlige behovsanalyse. I forhold til tidligere år er analysen blevet udvidet og omstruktureret. Dette indbefatter blandt andet en udvidelse af boligtyper samt et større fokus på faglige strategier og udviklinger i de socialfaglige målgrupper – set i forhold til pladsbehovet på de enkelte driftsområder.

Denne analyse redegør for Aarhus Kommunes socialforvaltnings forventede pladsbehov i perioden 2018-27. Analysen estimerer behovet for bo- og lærings- og beskæftigelsestilbudspladser på det specialiserede socialområde for voksne (Voksenhandicap), set i forhold til den estimerede kapacitet af pladser i samme periode. Supplerende redegøres der for behovet for døgnpladser og forsorgspladser på området for Familier, Børn og Unge (FBU) samt nuværende kapacitet og forventet fremtidigt behov for boligtyper inden for området for Socialpsykiatri og Udsatte Voksne (SUV).

Analyserne anvender befolkningsfremskrivningen for Aarhus Kommune i perioden 2018-2028, som grundlag for at estimere det fremtidige pladsbehov. Dertil kommer faglige strategier inden for de tre driftsområder (VH, FBU og SUV) samt strategier om øget selvforsyning mv, som igennem konvertering af eksterne pladser til interne, skal medvirke til at flere Aarhus-borgere fremover har mulighed for at få en bolig inden for kommunegrænsen. Strategien om øget selvforsyning medfører et øget pladsbehov, primært på Voksenhandicap området, men også for de andre driftsområder. Dette pladsbehov inddrages i analysen i tillæg til befolkningsfremskrivningen.

Behovsanalysen danner dermed grundlaget for anlægsplanen, som tager skridtet videre og konkretiserer behovsanalysens

Sociale Forhold og Beskæftigelse
Aarhus Kommune

Økonomi Bygninger
Jægergården, Værkmestergade 15,
8100 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte: 41 85 87 73

E-mail:
oekonomibygninger@msb.aarhus.dk

Direkte e-mail:
jhal@aarhus.dk
www.aarhuskommune.dk

Sagsbehandler:
Allan Hoffmann Jeppesen
Malene Skyldahl Sørensen

resultater gennem forslag om konkrete anlægsprojekter, herunder nybyggeri, erstatningsbyggeri mv.

Juni 2018
Side 2 af 21

I det følgende redegøres for resultaterne af behovsanalyserne for Voksenhandicap (VH), Socialpsykiatri og Udsatte Voksne (SUV) samt Familier Børn og Unge (FBU)

1.1 Aarhus Kommunes behov for botilbudspladser på Voksenhandicap-området (VH)

Udvikling og behov for botilbudspladser

Nedenstående tabel viser udviklingen i Aarhus Kommunes borgeres efterspørgsel efter botilbudspladser på Voksenhandicap-området i perioden 2011-2017.

Tabel 1. Udvikling i borgernes efterspørgsel efter botilbud 2011-2017

Botilbud	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Interne pladser	398	427	459	489	526	578	604
Køb af pladser	373	361	370	374	358	349	340
Nettosum	771	788	829	863	884	927	944

Kilde: AAK regnskab 2011-17. Tallene er oprundet til helårspladser. Salg af pladser: Analyseportalen AAK

Sammenholdes efterspørgslen med Aarhus Kommunes egen kapacitet, normering, aktivitet og belægningsgrad i 2018, fremgår det af nedenstående tabel, at der aktuelt er en meget høj belægningsgrad på 100 %.

Tabel 2. Egen kapacitet i VH, driftsnormering, aktivitet og belægningsgrad primo 2018

	Kapacitet	Normering	Aktivitet	Belægning
Bofællesskaber §105 (ABL)	574	570,5	572	102%
Almene ungdomsboliger §52 (ABL)	22	22	22	100%
Midlertidigt botilbud §107 (SEL)	25	22,7*	22,3	98%
Længerevarende botilbud §108 (SEL)	85	82,6	83,4	101%
Plejehjem §192 (SEL)	22	22	22	100%
I alt	728	719,8	721,7	100%

*normering er mindre end den bygningsmæssige kapacitet grundet aflastningspladser. Aktivitetes/belægningstal marts 2018

Fremtidigt planlagt byggeri (nye pladser) i Aarhus Kommune, inden for Voksenhandicap-området, fremgår af nedenstående tabel.

Juni 2018
Side 3 af 21

Tabel 3. VHs planlagte udvidelse af botilbudspladser

	2018	2019	2020	2021	2022	I alt
Møllevangs Allé (§105 ABL)	2	0	2	0	4	8
Risskov Brynet (§105 ABL)	0	0	10	0	0	10
Mårslet (§105 ABL)	0	7	0	0	0	7
Generationerne Hus (§105 ABL)	0	0	24	0	0	24
Amtssygehuset (§105 ABL)	0	0	20	24	0	44
Specialpladser (§107/108 SEL)	0	4	4	4	0	12
Budgetforlig 2018-21 (§105 ABL)	0	0	0	26	0	26
Pladsudvidelser i alt	2	11	60	54	4	131

Det specifikke år for ibrugtagning af tilbuddet kan variere

Udover den demografiske fremskrivning inkluderes i nedenstående beregning, den forventede effekt af øget levealder, afvikling af ønskelisten, salg af pladser samt konverteringsstrategiens betydning (køb af eksterne pladser) ift. det fremtidige pladsbehov.

- Salg af interne pladser antages at falde med to pladser årligt, svarende til de seneste års udvikling.
- Køb af eksterne pladser antages at falde med ti pladser årligt, svarende til den nuværende udvikling og forventningerne i konverteringsstrategien. Det betyder, at der i beregningen er indlagt en forventning om, at fortsat flere pladser skal håndteres internt. Målsætningen er, at VH skal have 80 pct. selvforsyningsgrad i 2027.
- Effekten af øget levealder antages at påvirke efterspørgslen med en akkumuleret stigning på 2 helårspladser pr. år, svarende til udviklingen 2011-17.
- Ønskelisten giver anledning til at 7 borgere årligt er klar til at flytte på botilbud.

Juni 2018
Side 4 af 21

Tabel 4. Forventet over-/underskud af botilbudspladser på VH-området, 2018-2027

Botilbud	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Intern kapacitet ¹	730	741	801	855	859	859	859	859	859	859
Eksternt køb	330	320	310	300	290	280	270	260	250	240
Fremskrivning	-961	-974	-986	-998	-1010	-1021	-1032	-1042	-1052	-1063
Øget levealder	-2	-4	-6	-8	-10	-12	-14	-16	-18	-20
Ønskelisten	-7	-14	-21	-28	-35	-42	-49	-56	-63	-70
Forventet salg	-120	-118	-116	-114	-112	-110	-108	-106	-104	-102
Overskud/underskud (+/-)	-30	-49	-18	7	-18	-46	-76	-101	-128	-156

1) Den interne kapacitet er inkl. planlagte udvidelser.

Ovenstående beregninger viser at den nuværende kapacitet ikke dækker det aktuelle behov. Det ændres kortvarigt i 2021, hvor de planlagte udvidelser giver et mindre overskud af pladser. På langt sigt betyder den demografiske vækst, øgningen i levealder, afvikling af ønskeliste samt konverteringsstrategien, at der igen vil komme et større underskud af pladser. I 2027 viser analysen således at Aarhus Kommune vil mangle 156 botilbudspladser på voksenhandicap-området.

Bemærk at der i analysen ikke er taget stilling til hvilke specifikke boligtyper, der er behov for. Sammenholdes fremskrivningen med den oplevede vækst på området tyder det på, at der fortsat vil være behov for at etablere pladser, der er fleksible og samtidigt understøtter en stor variation i borgernes støttebehov, samt øget mulighed for afskærmning.

1.2 Aarhus Kommunes behov for lærings- og beskæftigelsespladser på Voksenhandicap-området

Udvikling og behov for lærings- og beskæftigelsespladser

Nedenstående tabel viser udviklingen i Aarhus Kommunes borgeres efterspørgsel efter lærings- og beskæftigelsespladser – tidligere kaldt dagtilbud - i perioden 2011-17.

Tabel 5. Udvikling i borgernes efterspørgsel efter lærings- og beskæftigelsestilbud, 2011-17

Lærings- og beskæftigelse	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Egne pladser	595	587	632	687	665	679	716
Køb af pladser	413	347	361	357	310	300	283
Nettosum	1.008	934	993	1.044	975	979	999

Kilde: AAK regnskaber for 2011-17. Tallene er oprundet til helårspladser.: Analyseportalen AAK

Sammenholdes efterspørgslen med Aarhus Kommunes egne lærings- og beskæftigelsespladser, så fremgår det af nedenstående tabel, at der aktuelt (ultimo marts 2018) er en høj samlet belægningsprocent på tilbuddene.

Tabel 6. Normering, aktivitet og belægningsgrad 2018 (ultimo marts 2018)

	Driftsnormering	Aktivitet	Belægning
Lærings- og beskæftigelsestilbud	818	806,3	99%

Der er ikke i de seneste års budgetforlig planlagt udvidelser af lærings- og beskæftigelsestilbud.

I nedenstående tabel opgøres det samlede nettobehov for lærings- og beskæftigelsespladser i VH, med baggrund i ovenstående fremskrivning.

- Salg af pladser antages at følge de seneste års udvikling på området, med et fald på gennemsnitligt 2 pladser om året
- Køb af eksterne pladser antages at falde som konsekvens af konverteringsstrategien. Faldet er på 10 pladser om året, svarende til den forventede reduktion i køb af botilbudspladser
- Effekten af øget levealder antages at påvirke efterspørgslen og dermed fremskrivningen med en stigning på 2 pladser pr. år, svarende til udviklingen på botilbudsområdet

Juni 2018
Side 5 af 21

Tabel 7. Forventet over-/underskud af lærings- og beskæftigelsespladser, 2018-2027

Juni 2018

Side 6 af 21

Lærings- og beskæftigelsestilbud	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Intern kapacitet	788	788	788	788	788	788	788	788	788	788
Eksternt køb	273	263	253	243	233	223	213	203	193	183
Fremskrivning	-1017	-1032	-1045	-1057	-1070	-1082	-1094	-1105	-1116	-1128
Øget levealder	-2	-4	-6	-8	-10	-12	-14	-16	-18	-20
Forventet salg	-79	-77	-75	-73	-71	-69	-67	-65	-63	-61
Overskud/underskud (+/-)	-37	-62	-85	-107	-130	-152	-174	-195	-216	-238

Ovenstående beregninger viser en tydelig tendens ift. et stærkt stigende behov for lærings- og beskæftigelsespladser frem mod 2027. Det er primært den forventede befolkningstilvækst sammenholdt med de manglende kapacitetsudvidelser, der giver det største udslag. Herudover øges behovet på grund af konverteringsstrategien, der giver et forventet fald i køb af eksterne pladser.

Bemærk at der i analysen ikke er taget stilling hvordan lærings- og beskæftigelsespladserne realiseres. De kan enten etableres i intern regi eller gennem køb ved private aktører. Der er dog indregnet et fald i køb af pladser, men det har sammenhæng til konverteringsstrategien, hvor ophør af køb af botilbud vil medføre et ophør af en købt dagtilbudsplads. Sammenholdes fremskrivningen med de faglige strategier i VH, er målet at få borgeren så tæt på almen beskæftigelse som muligt. Samtidig er det væsentligt at have en stor variation i lærings- og beskæftigelsestilbuddene, der understøtter den store variation i borgernes udviklingsmuligheder og behov.

Konklusion og videre perspektiv

Behovsanalysens input til anlægsplanen opsummeres i nedenstående tabel.

Tabel 8. Input til anlægsplanen*

Juni 2018
Side 7 af 21

Voksenhandicap		Forventet øget kapacitetsbehov i 2027
Botilbud		156
Lærings- og beskæftigelsestilbud		238

*) Kapacitetsbehovet er baseret på den nuværende kapacitet, planlagte kapacitetsændringer, forventede demografiske udvikling, forventede reduktion i køb og salg, samt udvikling i målgruppe og faglige strategier.

I behovsanalysen er der ikke taget konkret stilling til hvordan det forventede kapacitetsbehov skal realiseres. Der er dog indlagt en forventning om at realisere konverteringsstrategien, hvilke medvirker til et fald i køb af pladser mod at kapaciteten håndteres internt i Aarhus Kommune.

Særligt for dagtilbudspladserne gælder det, at de både kan etableres internt eller købes eksternt private aktører. Det er derfor væsentligt at bemærke at lærings- og beskæftigelsespladserne ikke skal læses en-til-en ift. et anlægsbehov. Der kan være stor forskel på anlægsbehovet ift. formålet og indhold i den enkelte indsats.

Den videre stillingtagen ift. dette behandles i anlægsplanen. Desuden vil kapacitet, der ikke er i anvendelse indgå (fx utidssvarende bygninger). I Voksenhandicap er boformen Nygårdsvej en ledig kapacitet fra ultimo 2019, da boformen lukkes i forbindelse med det nye tilbud i Mårslet åbner.

2.1 Aarhus Kommunes behov for almene boliger på området for Socialpsykiatri og Udsatte Voksne

Juni 2018
Side 8 af 21

Udvikling og behov for almene boliger

De små almene boliger (et-værelses boliger) er den primære boligstørrelse, der efterspørges i MSB, idet denne boligtype er økonomisk tilgængelig for hovedparten af MSBs borgere med boligsociale udfordringer.

I nedenstående tabel opgøres Aarhus Kommunes samlede behovsudviklingen ift. et-værelses boliger. Det samlede behov opgøres ved at sammenholde antallet af et-værelses boliger, som Aarhus Kommune har modtaget fra boligforeningerne, sammenholdt med antallet af borgere, som ikke har kunnet få dækket deres akutte boligbehov, og derfor har måttet opskrives på venteliste. Der er databrud i 2011, så efterspørgslen opgøres for 2012-2017.

Det fremgår af nedenstående tabel, at presset på de små almene boliger er intensiveret siden 2012. Flere og flere borgere kan dermed ikke få dækket deres akutte boligbehov, og de må som konsekvens heraf vente op til 9-12 mdr. på en bolig.

Tabel 9. Udvikling i det samlede behov for et-værelses boliger, 2012-2017

Almene et-værelses boliger	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Modtaget bolig	135	114	78	119	109	121
Afventer bolig*	113	331	317	333	326	342
Nettosum	248	445	395	452	435	363

Kilde: Statistik Den Sociale Boligtildeling. Målt pr. 31.12 for alle årene. Borgerne afventer, som udgangspunkt, max 9-12 mdr. på en et-værelses bolig via DSB.

Det kan af ovenstående tabel udledes, at kun gennemsnitligt 30% af MSBs borgere med boligsociale udfordringer, har fået dækket deres akutte behov for en økonomisk tilgængelig (et-værelses) bolig i perioden

Herudover planlægges opførelse af 314 et-værelses boliger, som Aarhus Kommune vil have til rådighed, ifm. løsning af de boligsociale udfordringer.

I nedenstående tabel indregnes at Aarhus Kommune årligt får dækket 30% af det samlede behov via boliger stillet til rådighed fra boligforeningerne (modtagne boliger). Hertil indregnes de planlagte kapacitetsudvidelser og fremskrivning af det samlede ovenstående behov (scenarie 2).

Juni 2018
Side 9 af 21

Tabel 10. Forventet over-/underskud af et-værelses boliger. 2018-2027

Alm. et-værelses boliger	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Øget kapacitet*	0	65	207	299	314	314	314	314	314	314
Modtagne boliger**	122	124	125	127	128	129	131	132	133	134
Fremskrivning	-470	-476	-482	-487	-492	-497	-502	-506	-511	-515
Over-/underskud (+/-)	-348	-287	-150	-61	-50	-54	-57	-60	-64	-67

*Ibrugtagningssårene er: 65 boliger i 2019, 142 boliger i 2020, 92 boliger i 2021 og 15 boliger i 2022.

30% af det samlede behov (fremskrivningen) *Genhusning: 57 boliger pr. år i 2020-2022, 38 boliger pr. år i 2023-2025

De planlagte kapacitetsudvidelser af et-værelses boliger, vil alt-andet-lige afhjælpe store dele af den stigende efterspørgsel. Der er imidlertid allerede en stor andel boliger, som DSB ikke kan formidle til ventende borgere (grundet for høj husleje, krav til balanceret beboersammensætning samt kombineret udlejning).

Sammenholdes dette med den skyggegruppe på ca. 460 borgere, som fremgår af hjemløsetællingen i 2017, så vurderes der at været et fortsat pres, som vil være svært at efterleve – trods de nuværende udvidelser på området jf. ovenstående tabel.

2.2 Aarhus Kommunes behov for skæve boliger på området for Socialpsykiatri og Udsatte Voksne

Udvikling og behov for skæve boliger

Nedenstående tabel viser udviklingen i Aarhus Kommunes borgeres efterspørgsel efter skæve boliger perioden 2011-17.

Tabel 11. Udvikling i borgernes efterspørgsel efter skæve boliger 2011-17

Skæve boliger	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Egne pladser	46	45	46	40	71	76	82
Nettosum	46	45	46	40	71	76	82

Kilde: Analyseportalen, belægningsoversigt betalerfordelt. Tallene er oprundet til helårspladser.

Juni 2018
Side 10 af 21

Sammenholdes efterspørgslen med Aarhus Kommunes egen kapacitet, aktivitet og belægningsgrad i 2018, fremgår det af nedenstående tabel, at der aktuelt er en belægningsgrad på 92%.

Tabel 12: Egen kapacitet, normering, aktivitet og belægningsgrad 2018 (marts 2018)

	Kapacitet	Aktivitet	Belægning %
Skæve boliger §149a (ABL) i Aarhus Kommune	83	76	92%
I alt	83	76	92%

Kilde: Analyseportalen

Fremtidigt planlagte udvidelser af skæve boliger i Aarhus Kommune, fremgår af nedenstående.

Figur 13. Planlagte udvidelse af almene skæve boliger, 2018-27

	Boligtype	2018	2020	2022	2024
10 Skæve boliger (8 stk. Bækken)	§149a (ABL)	8	2	0	0
15 skæve boliger	§149a (ABL)	0	0	7	8
Pladsudvidelser i alt		8	2	7	8

Det specifikke år for ibrugtagning kan variere.

I nedenstående tabel beregnes det forventede fremtidige behov for skæve boliger, med baggrund i fremskrivning ift. befolkningsprognosen.

I beregningen indgår et konstant salg på 4 pladser årligt. Det matcher det gennemsnitlige årlige niveau siden 2011, som forventes at fortsætte i de kommende år. Der har ikke været købt eksterne pladser ift. skæve boliger, i perioden 2011-17, hvorfor der ikke forventes fremtidig eksternt køb af disse pladser.

Tabel 14: Forventet overskud/underskud af skæve boliger, 2018-2027

Skæve boliger	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Intern kapacitet*	91	91	93	93	100	100	108	108	108	108

Fremskrivning	-83	-84	-85	-85	-86	-87	-88	-88	-89	-90	Juni 2018 Side 11 af 21
Forventet salg	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4	
Overskud/underskud (+/-)	4	3	4	4	10	9	16	16	15	14	

*Den interne kapacitet er inkl. planlagte udvidelser.

I ovenstående beregning fremgår et forventet potentielt overskud af skæve boliger. Det potentielle overskud af skæve boliger kan imidlertid medtænkes ift. de ovenstående beregninger af mangel på almene boliger til særlige målgrupper inden for SUV-området. Samtidig medvirker de skæve boliger til at reducere presset på forsorgspladser, da målgruppen til skæve boliger er borgere, der i dag har et liv på gaden eller borgere, der har et liv ind og ud af forsorgstilbud.

2.3 Aarhus Kommunes behov for botilbudspladser på området for Socialpsykiatri og Udsatte Voksne

Udvikling og behov for botilbudspladser

Nedenstående tabel viser udviklingen i Aarhus Kommunes borgeres efterspørgsel efter botilbudspladser i SUV i perioden 2011-17.

Tabel 15. Udvikling i borgernes efterspørgsel efter botilbud (2011-2017)

Botilbud	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Egne pladser	290	294	285	277	285	273	283
Køb	70	62	59	55	51	62	65
Nettosum	360	356	344	332	336	335	348

Kilde: AAK-regnskaber for 2011-17 fratrukket skæve boliger m. driftsnormering.
Tallene er oprundet til helårspladser.

Sammenholdes efterspørgslen med SUVs egen kapacitet, normering, aktivitet og belægningsgrad, fremgår det i nedenstående tabel, at der aktuelt er en høj belægningsgrad på 96 %.

Tabel 16. Egen kapacitet, normering, aktivitet og belægningsgrad 2018 (marts 2018)

Juni 2018
Side 12 af 21

	Kapacitet	Normering	Aktivitet	Belægning %
Bofællesskaber §105 (ABL)	237	237	223	94%
Midlertidigt botilbud §107 (SEL)	75	75	77	103%
Længerevarende botilbud §108 (SEL)	14	14	13	93%
I alt	326	326	313	96%

Kilde: Target og analyseportalen.

Fremtidigt planlagte udvidelser af botilbudspladser fremgår af nedenstående.

Tabel 17. Planlagte udvidelse af botilbudspladser i SUV, 2018-27.

	Boligtype	2018	2020	2022	2024	2026
Provstebakken 6-10	§105 (ABL)	0	0	1	0	2
Provstebakken 4A-8	§107 (SEL)	0	0	2	0	2
Grøftthøj	§105 (ABL)	0	0	4	0	6
Nørre Allé 30.3*	§105 (ABL)	6	0	0	0	0
6 botilbud (spiseforstyrrede mv.) **	§107 (SEL)	6	0	0	0	0
5 botilbudspladser (ADHD)	§107 (SEL)	0	5	0	0	0
Pladsudvidelser i alt		12	5	7	0	10

Det specifikke år for ibrugtagning kan variere. *Pladser er planlagt anvendt af CBH.

**pladserne etableres i SUVs nuværende ejendom på Sjællandsgade 50 samt Windsor.

I nedenstående tabel opgøres det samlede nettobehov for botilbudspladser i SUV, med baggrund i fremskrivning ift. befolkningsprognosen og følgende variable:

- Salg af interne pladser er mere end halveret fra 2011-17. De seneste år har salget ligget på gennemsnitligt 21 pladser, hvilket af driftsområdet vurderes realistisk ift. det fremtidige salg.
- Køb af eksterne pladser har, fraset 2016 og 2017, siden 2011 været faldende med gennemsnitligt 4 pladser årligt, hvilket ligeledes er den fremadrettede målsætning og (konverterings)strategi i SUV.
- Effekten af øget levealder antages at påvirke efterspørgslen og dermed fremskrivningen med en akkumuleret stigning på oprundet 1 helårspladser pr. år, svarende til udviklingen fra 2011-17.

- Ift. ønskelisten forventes det at der årligt er 5 borgere, som ville skulle håndteres ift. behov for botilbudsplads.

Juni 2018
Side 13 af 21

Tabel 18. Forventet over-/underskud af botilbudspladser, 2018-2027

Botilbud	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Intern kapacitet ¹	338	338	343	343	350	350	350	350	360	360
Eksternt køb	61	57	53	49	45	41	37	33	29	25
Fremskrivning	-354	-359	-364	-368	-373	-377	-381	-385	-389	-393
Øget levealder	-1	-2	-3	-4	-5	-6	-7	-8	-9	-10
Ønskeliste	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Forventet salg	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21	-21
Overskud/underskud (+/-)	18	8	3	-6	-9	-18	-27	-36	-35	-44

1) Den interne kapacitet er inkl. planlagte udvidelser.

Ovenstående beregning viser at den nuværende kapacitet sammenholdt med de planlagte udvidelser, giver et overskud af pladser på kort sigt. På længere sigt viser tabellen at den demografiske tilvækst, øget levealder, løbende afvikling af ønskelisten samt det faldende antal af købte eksterne pladser, vil betyde at behovet for pladser vil stige støt mod 2027 til 44 pladser.

2.4 Aarhus Kommunes behov for forsorgspladser på området for Socialpsykiatri og Udsatte Voksne

Udvikling og behov for forsorgspladser

Nedenstående tabel viser udviklingen i Aarhus Kommunes borgeres efterspørgsel efter forsorgspladser i perioden 2011-17.

Tabel 19. Udvikling i borgernes efterspørgsel efter forsorgspladser (2011-2017)

Forsorgspladser	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Egne pladser	99	107	101	105	108	130	138
Køb af pladser	22	17	19	19	15	23	29
Nettosum	121	124	120	124	123	153	167

Kilde: AAK-regnskaber for 2011-17. Tallene er oprundet til helårspaladser. Køb fra analyseportalen AAK.

Sammenholdes efterspørgslen med Aarhus Kommunes egne forsorgstilbud på SUV-området, fremgår det af nedenstående tabel, at der aktuelt (ultimo marts 2018) er en samlet belægningsgrad på 94 %.

Juni 2018
Side 14 af 21

Tabel 20: Egen kapacitet, normering, aktivitet og belægningsgrad 2018 (marts 2018)

	Kapacitet	Normering	Aktivitet	Belægning %
Forsorgstilbud §110 (SEL) i Aarhus Kommune	172	172	161	94%

Kilde: Analyseporten

Udover ovenstående kapacitet, råder SUV pt. over 20 efterværnspladser beliggende i tilknytning til forsorgstilbuddene på Malmøgade, Grønnegade og Havnegade samt Østervang. Efterværnspladserne er midlertidige (12 mdr. varighed) og følger den enkelte unge, hvorfor de ikke indregnes i SUVs bygningskapacitet. Efterværnspladserne tilbydes som et midlertidigt støttetilbud til unge, efter de har forladt pladsen på forsorgshjemmet.

I løbet af de kommende 10 år er det planlagt at udvide Aarhus Kommunes forsorgstilbud med 10 pladser (jf. budgetforlig 2018) jf. nedenstående tabel.

Tabel 21. Planlagte udvidelse af forsorgspladser, 2018-27.

Forsorgspladser	Boligtype	2018	2020	2022	2024	2026
Sovepladser til hjemløse	§110 (SEL)	10	0	0	0	0
Pladsudvidelser i alt		10	0	0	0	0

I nedenstående tabel opgøres det samlede nettobehov for forsorgspladser i SUV, med baggrund i fremskrivning ift. befolkningsprognosen.

I beregningen antages salg af pladser at være lig det gennemsnitlige salg af pladser i perioden 2011-17 (38 årlige solgte pladser), fordi det forventes at udviklingen fortsætter uændret i perioden 2018-27. I forhold til køb af eksterne pladser, har dette også været relativt stabilt på gennemsnitligt 21 pladser årligt fra 2011-17, hvorfor det også antages at fortsætte i nedenstående beregning for perioden 2018-27.

Tabel 22. Forventet over-/underskud af forsorgspladser, 2018-2027

Forsorgstilbud	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Intern kapacitet	182	182	182	182	182	182	182	182	182	182
Eksternt køb	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
Forventet salg	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38	-38
Fremskrivning*	-170	-172	-174	-177	-179	-181	-183	-184	-186	-188
Overskud/underskud (+/-)	-5	-7	-9	-12	-14	-16	-18	-19	-21	-23

Den interne kapacitet er inkl. planlagte udvidelser.

Juni 2018
Side 15 af 21

Som vist i ovenstående tabel vil der jf. beregningerne været et fortløbende underskud af forsorgspladser frem til 2027, hvor der forventes at være behov for yderligere 23 forsorgspladser.

Det er midlertidigt væsentligt at erfaringerne på områder viser, at efterspørgslen efter forsorgspladser stiger støt i forhold til antallet af pladser, der oprettes. Her skal selvhenvendelsesprincippet tages med i betragtningen, idet der ikke er en foregående visitation fra myndighedsområdet, samtidig med at pladserne kan bruges af både egne og andre kommuners borgere.

Det betyder at den forventede efterspørgsel efter forsorgspladser, ikke nødvendigvis skal håndteres gennem udvidelser af kapaciteten, men skal være tiltag, der understøtter et bedre flow på de eksisterende pladser. Her er det væsentligt at have for øje, at forsorgspladserne er det såkaldte sikkerhedsnet under borgeren. Forsorgspladsen giver tag over hovedet, men løser ikke i sig selv de sociale problemer borgeren har.

Fremskrivningen af forsorgspladser skal derfor ses i sammenhæng med behovet for billige almene et-værelses boliger, skæve boliger og botilbudspladser. En forventet stigning i behovet for forsorgspladser ville fx kunne imødekommes ved at tilbyde borgeren en almen bolig eller en skæv bolig.

Konklusion og videre perspektiv

Behovsanalysens input til anlægsplanen opsummeres i nedenstående tabel.

Juni 2018
Side 16 af 21

*Tabel 23. Input til anlægsplanen**

Aarhus Kommunes område for Socialpsykiatri og Udsatte Voksne (SUV)	Forventet øget kapacitetsbehov i 2027*
Almene et-værelses boliger via DSB	67
Skæve boliger	-
Botilbud	44
Forsorgspladser eller alternativer, der skaber flow på eksisterende pladser	23

*) Kapacitetsbehovet er baseret på den nuværende kapacitet, planlagte kapacitetsændringer, forventede demografiske udvikling, afvikling af ønskelisten, øget levealder, forventninger til køb og salg af pladser samt udvikling i målgrupper og faglige strategier.

I behovsanalysen er der ikke taget stilling til hvordan det forventede kapacitetsbehov skal realiseres. Kapaciteten kan både etableres internt eller købes eksternt ved andre kommuner eller private aktører. Den videre stillingtagen ift. dette behandles i anlægsplanen. Der er heller ikke taget konkret stilling til samspillet mellem de enkelte boligtyper.

3.1 Aarhus Kommunes behov for døgninstitutionspladser og krise- og forsorgspladser på området for Familier, Børn og Unge (FBU)

Juni 2018
Side 17 af 21

Udvikling og behov for døgnpladser

Nedenstående tabel viser udviklingen i Aarhus Kommunes borgeres efterspørgsel efter døgnpladser perioden 2011-17.

Tabel 24. Udvikling i borgernes efterspørgsel efter døgnpladser, FBU 2011-17

Døgnpladser	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Interne pladser	184	157	154	161	153	134	121
Intern aflastning	30	16	14	16	18	20	23
Eksterne pladser	197	146	135	122	107	109	122
Ekstern aflastning	6	4	1	2	2	5	3
Nettosum	417	323	304	301	279	268	269

Kilde: AAK-regnskab 2011-17 samt analyseportalen. Tallene er oprundet til helårspladser.

Sammenholdes den samlede efterspørgsel med FBUs egen bygningsmæssige kapacitet, aktuelle normering, aktivitet og belægningsgrad, fremgår det af nedenstående tabel, at der aktuelt er en belægningsgrad ift. normeringen på 90 %. Tabellen viser også at FBU har uudnyttede bygningskapacitet set i forhold til normering og aktivitet på egne interne døgnpladser.

Tabel 25. Egen kapacitet i FBU, driftsnormering, aktivitet og belægningsgrad (april 2018)

	Kapacitet	Normering	Aktivitet	Belægning
Døgnophold §52.3.7 og §76.3.1 (SEL) i Aarhus Kommune	233	211	189	90%
I alt	233	211	189	90%

Kilde: Aktivitetes/belægningstal marts 2018 - analyseportalen 2018. Bygningsliste fra Bygningsafdelingen – Økonomi Fællesstab

Som vist i ovenstående tabel har FBU et overskud, ift. bygningskapaciteten, på 22 pladser. De overskydende pladser fordeler sig drypvis på forskellige institutioner, herunder fem pladser på Nordhøj, fire pladser på Katrinebjerg Centret, fire pladser på Dalgaarden, tre pladser på døgninstitutionen Turbo mv.

Udover den ovenstående kapacitet er FBU i proces med at sælge en ledig ejendom/institution på Hestehavevej 10, 1. sal i Højbjerg. Ejendommen er placeret ovenpå en daginstitution (MBU). Det er derfor vurderet at ejendommen ikke findes anvendelig ift. SOC's øvrige driftsområder (VH og SUV), pga. placering og adgangsforhold, hvorfor den ikke indgår i kapacitetsopgørelsen.

Juni 2018
Side 18 af 21

Der er ikke planlagt kapacitetsudvidelser på området.

I nedenstående tabel opgøres det samlede nettobehov for døgnpladser i, med baggrund i fremskrivning ift. befolkningsprognosen og følgende variable:

- Salg af interne pladser har været faldende med gennemsnitligt 3 pladser årligt i perioden 2011-17. Det vurderes imidlertid at niveauet fremadrettet vil være én plads årligt fordi Aarhus Kommune har et højt specialiseringsniveau, som efterspørges i andre kommuner.
- Køb af eksterne pladser har været markant faldende i årene 2011 og 2012 (tabel 2, afsnit 2.1). Det vurderes at de seneste års udvikling – fra 2013 og frem – viser et mere retmæssigt billede, svarende til et gennemsnitligt fremtidigt årligt fald på fem pladser

Tabel 26. Forventet overskud/underskud (+/-) v. fremskrivningsscenarie 1

Døgnpladser	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Intern kapacitet	233	233	233	233	233	233	233	233	233	233
Eksternt køb	125	120	115	110	105	100	95	85	80	75
Fremskrivning	-270	-273	-277	-281	-286	-291	-296	-301	-306	-311
Forventet salg	-29	-28	-27	-26	-25	-24	-23	-22	-21	-20
Over-/underskud (+/-)	59	52	44	36	27	18	9	-5	-14	-23

Ovenstående beregninger viser at Aarhus Kommune på FBU-området – på kort og mellemlang sigt - med den nuværende kapacitet samt valg af strategier, fint imødekommer det fremtidige behov. På langt sigt udnyttes mere og mere af

kapaciteten, grundet befolkningstilvæksten, mindre salg af egne interne pladser og mindre køb af eksterne pladser.

Juni 2018
Side 19 af 21

3.2 Aarhus Kommunes behov for Krise- og forsorgspladser på området for Familier, Børn og Unge (FBU)

Udvikling og behov for krise- og forsorgspladser

Nedenstående tabel viser udviklingen i Aarhus-borgernes efterspørgsel efter krise- og forsorgspladser i perioden 2011-17.

Tabel 27. Udvikling i borgernes efterspørgsel efter krise- og forsorgspladser FBU 2011-17

Forsorgspladser	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Interne pladser	35	39	37	41	41	38	36
Nettosum	35	39	37	41	41	38	36

Kilde: AAK-regnskab 2011-17 samt analyseportalen. Tallene er oprundet til helårspladser.

Sammenholdes efterspørgslen med FBUs egen kapacitet, normering, aktivitet og belægningsgrad, fremgår det af nedenstående tabel, at der aktuelt er en høj belægningsgrad på 95 %. Nedenstående tabel viser samtidigt at den bygningsmæssige kapacitet udnyttes til fulde ift. normering og aktivitet.

Tabel 28. Egen kapacitet i FBU, driftsnormering og belægningsgrad 2018

	Kapacitet	Normering	Aktivitet	Belægning
Krise- og forsorgspladser §109 og §110 (SEL) i Aarhus Kommune	38	38	36	95%
I alt	38	38	36	95%

Kilde: Aktivitetes/belægningstal marts 2018 - analyseportalen

Der er ikke planlagt kapacitetsudvidelser på området. I nedenstående tabel opgøres det samlede nettobehov for forsorgspladser til kvinder og børn i FBU, med baggrund i ovenstående fremskrivning. Der indgår i FBUs aktivitetstal, ikke data på hverken køb eller salg af disse pladstyper.

Tabel 29: Forventet nettobehov v. fremskrivningsscenarie 1 (gens. tilbudsfrekvens 2011-17)

Juni 2018
Side 20 af 21

Krise- og forsorgspladser	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Intern kapacitet	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38
Fremskrivning	-36	-37	-37	-38	-38	-39	-40	-40	-41	-42
Over-/underskud (+/-)	2	1	1	0	0	-1	-2	-2	-3	-4

Ovenstående beregninger viser at FBUs nuværende kapacitet af forsorgspladser på kort sigt dækker behovet, frem til 2022. Herefter estimeres det at befolkningstilvæksten af 0-17-årige vil betyde at der vil blive en mindre underskud af pladser frem til 2027.

Konklusion og videre perspektiv

Behovsanalysens for FBU viser et meget lille behov for udvidelser af kapaciteten i 2027. Nedenstående aktuelle input til anlægsplanen er således at der ikke er behov for at udvide kapaciteten på området jf. nedenstående tabel.

Tabel 30. Input til anlægsplanen*

Aarhus Kommunes område for Familier, Børn og Unge (FBU)	Forventet øget kapacitetsbehov i 2027
Døgnpladser	0
Krise- og forsorgspladser	0

*) Kapacitetsbehovet er baseret på den nuværende kapacitet, planlagte kapacitetsændringer, forventede demografiske udvikling, forventede reduktion i køb og salg, samt udvikling i målgruppe og faglige strategier.

I forbindelse med behovsanalysen har FBU gjort opmærksom på en problemstilling, der ikke kan håndteres inden for den nuværende bygningsmasse.

Der er et behov for boliger, der kan rumme unge 15-17-årige i en boligform, hvor der kan være personaledækning i døgnnet rundet. Der efterspørges små overskuelige bomiljøer, som ikke er en traditionel døgninstitution. En boform, som kan rumme de unge og lære dem at bo sammen med andre og lære de gængse færdigheder i forhold til at bo alene.

Juni 2018
Side 21 af 21

Det der adskiller sig fra en døgninstitution i traditionel form er, at de unges selvstændighed skal trænes, og det skal være en løftestang til at bo i egen bolig. Behovet vurderes at være 4-6 boliger med mulighed for overnattende personale.

I forbindelse med anlægsplanen skal det afklares hvilket lovgrundlag boliger kan opføres efter.

Dette opsummerende notat er sammensat af oplysninger med baggrund i følgende 3 bilag:

- Bilag 1. Aarhus Kommunes pladsbehov på området for Voksenhandicaps (VH), 2018-2027
- Bilag 2. Aarhus Kommunes pladsbehov på området for Social Psykiatri og Udsatte Voksnes (SUV), 2018-2027
- Bilag 3. Aarhus Kommunes pladsbehov på området for Familier, Børn og Unge (FBU)

Bilagsforside

Dokument Titel: Bordrunde

Dagsordens titel Bordrunde

Dagsordenspunkt nr 3.4

Bordrunde: